

Вікторія БЛАГОВІРНА,

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ,
Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

Наталія КРИВОКУЛЬСЬКА

НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

У сучасних умовах війни та майбутнього післявоєнного відновлення надзвичайно важливо формувати ефективну систему регіонального управління, яка відповідатиме європейським стандартам і забезпечуватиме збалансований соціально-економічний розвиток. Європейська інтеграція стала одним із ключових векторів зовнішньої політики України, що зумовлює потребу у глибокій трансформації усіх сфер державного управління, зокрема на регіональному рівні. Підвищення стійкості державного управління в умовах збройного конфлікту, а також підготовка до повоєнної відбудови, вимагають імплементації кращих практик Європейського Союзу у вітчизняну систему врядування.

На сучасному етапі європейська інтеграція для України є не лише стратегічною метою, але й потужним інструментом модернізації системи державного управління. Україна, прагнучи підвищити свій міжнародний статус та економічну конкурентоспроможність, активно працює над гармонізацією свого законодавства зі стандартами Європейського Союзу [1, с. 19]. У цьому контексті особливе значення має реформування регіонального управління відповідно до принципів Європейської хартії місцевого самоврядування. Забезпечення спроможності місцевого самоврядування, побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація у повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування, що визнані цілями

здійснюваних в державі децентралізаційних перетворень, вимагають істотного перегляду компетенції органів публічної влади як по горизонталі, так і вертикалі територіальної організації влади [2, с. 27].

Досвід країн, які вже пройшли шлях євроінтеграції, свідчить про позитивний вплив цього процесу на розвиток регіонального управління. Яскравим прикладом реалізації потенціалу від вступу до ЄС є приклад Польщі, яка 1 травня 2004 року стала членом Європейського Союзу і вже одразу після вступу стала європейським лідером у економічному зростанні [3]. Для України це означає не лише перспективу модернізації регіонального управління, а й можливість зміцнення економіки, підвищення соціального добробуту та безпеки. Головна перевага вступу України в ЄС полягає у можливості виходу нашої держави на один рівень з провідними країнами Європи та прийняття її до співдружності вільних, розвинутих в економічному та політичному плані держав [4]. Особливо важливо враховувати, що досвід попередніх розширень, особливо після 1980-х рр., показав, що процес вступу до ЄС є важливим стимулом для реформування та модернізації країни-кандидата [5, с. 9].

В умовах війни ефективне регіональне управління набуває критичного значення: від нього залежить як оперативне реагування на гуманітарні й безпекові виклики, так і організація процесів відбудови зруйнованих територій. Інтеграція європейських стандартів дозволяє впроваджувати системні підходи до планування регіонального розвитку, з урахуванням балансу між центром і місцевими громадами, прозорості, підзвітності та стійкості управлінських рішень. У післявоєнний період значення цих принципів лише зростатиме, оскільки йтиметься про переформатування політики регіонального відновлення, розподілу ресурсів, залучення інвестицій та забезпечення прав людини на місцях.

З огляду на європейський досвід, впровадження європейських стандартів у регіональне управління України сприятиме:

- децентралізації влади та посиленню місцевого самоврядування, що дозволяє більш ефективно враховувати потреби громадян і особливості розвитку територій;
- підвищенню прозорості та підзвітності органів регіональної влади й управління, що відповідає принципам належного врядування;
- забезпеченню соціальної згуртованості та подоланню регіональних диспропорцій у розвитку, що відповідає Цілям сталого розвитку ООН та принципам Європейської хартії місцевого самоврядування;
- інтеграції України в європейський простір публічного управління, що є стратегічною метою державної політики.

Інтеграція європейських стандартів у систему регіонального управління України є визначальним фактором модернізації державного управління в цілому. В умовах війни і під час майбутньої післявоєнної відбудови ці стандарти мають слугувати дороговказом для формування ефективної, демократичної та прозорої системи управління на місцях. Гармонізація з європейськими нормами не лише сприяє наближенню до членства в ЄС, а й дає практичні результати для покращення якості життя громадян, підвищення стабільності регіонів та зростання довіри до влади.

Список використаних джерел

1. Україна на шляху до ЄС: виклики та перспективи : матеріали круглого столу до Дня Європи в Україні (Київ, 9 трав. 2024 р.) : / за заг. ред. А. Г. Комахи, М. С. Орлів, Ю. Г. Рубана. Київ: ННІ ПУДС КНУ, 2024. 112 с.
2. Бодрова І. І. Проблеми імплементації європейських стандартів у сфері компетенції місцевого самоврядування в Україні // Державне будівництво та місцеве самоврядування. 2019. Вип. 38. С. 48. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19081/1/26-48.pdf>
3. Терещук А. Вступ України до ЄС: переваги для громадян та бізнесу. URL: https://jurliga.ligazakon.net/analytics/211004_vstup-ukrani-do-s-perevagi-dlya-gromadyan-ta-bznesu

4. Позитивні наслідки вступу України до ЄС. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/6860-pozitivni-naslidki-vstupu-ukraini-do-es/>

5. Процес вступу України до ЄС у контексті регіонального та місцевого розвитку : аналіт. документ / Програма «U-LEAD з Європою» ; відп. за вип. Бастіан Файгель. Київ, берез. 2023. 57 с. URL: <https://u-lead.org.ua/storage/admin/files/c63b0eb665fdf3266d87a52bf3de8ec9.pdf>